Sõjaline kaitse

Sõjalise kaitse eesmärk on ennetada sõjalisi ohte, vajaduse korral riiki edukalt kaitsta ning sõda võita. Võidu eeldusteks on võitlustahe, ressursid ja õigeaegne volituste tagamine sõjapidamiseks. Et heidutada vastast sõjalist konflikti alustamast, võtab Eesti tugevdatud kaitsehoiaku, mis tugineb iseseisvale kaitsevõimele ja kollektiivkaitsele. Eesti sõjalise kaitse korraldus lähtub demokraatliku tsiviiljuhtimise põhimõttest.

Iseseisev kaitsevõime, kollektiivkaitse ja liitlaste kohalolu on heidutuse alus

Selleks, et heidutus oleks veenev, peab NATO olema valmis viivitamatuks kollektiivseks kaitsetegevuseks. NATO tugevdatud kaitsehoiak alliansi idatiival peab lähtuma tõkestusheidutuse ja lävekaitse põhimõttest, mille eesmärk on veenda agressorit, et tema eesmärkide saavutamine sõjaliste vahenditega on võimatu. Veenev tõkestusheidutus koosneb Eesti enda tugevast kaitsevõimest, sellega integreeritud liitlaste lahinguvõimelisest kohalolust ja määratud tugevdusüksustest. Seda toetavad toimiv juhtimisstruktuur, eelpaigutatud varustus, kvaliteetsed kaitseplaanid ja regulaarsed õppused nende läbiharjutamiseks. Veenva heidutuse aluseks on nii konventsionaalne kui ka tuumaheidutus.

Eesti sõjaline kaitse on üles ehitatud aktiivkaitse põhimõttel, mille kohaselt rakendatakse vastase jõudude vastu aktiivseid meetmeid mis tahes vormis rünnaku ärahoidmiseks või takistamiseks või rünnaku tõhususe vähendamiseks. Eesti lähtub arusaamisest, et Balti riigid on üks operatsiooniala.

Liitlaste panus terviklikku NATO kaitselahendisse Eestis ja teistes Balti riikides ning liitlaste sõjaline kohalolek on oluline osa sõjalisest kaitsest. Eesmärk on liitlaste järjepidev ja planeeritud ning varudega kindlustatud sõjaline kohalolek Eestis ning suutlikkus tegutseda koos Eesti üksustega. Eesti tagab koos liitlastega liitlasvägede vastuvõtmiseks ja sõjaliseks liikuvuseks vajaliku ja nõuetekohase taristu ning kindlustab vastuvõtva riigi toetuse ja väljaõppealad rahu, kriisi ja sõja korral.

Eesti arendab sõjalist kaitset kõikides domeenides

Eesti kaitsevõime tugevdamiseks arendame sõjalisele nõuandele tuginedes, kiirendatult ja täies mahus välja sõjalised üksused, mis on mehitatud, välja õpetatud ja regulaarselt harjutanud, varustatud, relvastatud ja varudega kindlustatud. Selleks arendab Eesti üksusi, mis on suutelised vastast purustama maal, merel, õhus ja küberruumis.

Eesti sõjalise kaitse tõhusaks planeerimiseks ja ohtude ennetamiseks on oluline olukorrateadlikkus, võimalikult varajane eelhoiatus, võimekas luure ja vastuluure ning liitlastega ühine ohupilt. Eelhoiatus toetab õigeaegset otsustamist ja otsuste kiiret elluviimist, mis on esmatähtis nii valmisoleku suurendamisel kui ka kogu riigi ohule vastamiseks ettevalmistamisel.

Kaitseväe valmisoleku eesmärk on tagada iga päev juhtimisvõime, üksuste valmidus ja olukorrateadlikkus minimeerimaks vastase tegevusvabadust kõikides sõjapidamise domeenides. Kaitsevalmiduse kõrgendamine võimaldab tagada efektiivse vastuse destabiliseerivatele tegevustele ja ennetada konventsionaalset üllatusrünnakut. Selleks kindlustatakse võimalikult vara Kaitseväe ja liitlaste

tegevusvabadus, sealhulgas vajaduse korral regionaalses operatsioonialas Balti riikides ning Läänemerel. Mobilisatsioonisüsteemi tõhustamiseks korraldab Eesti regulaarselt õppekogunemisi ja lühikese etteteatamisajaga lisaõppekogunemisi.

Ajateenistus on peamine vahend reservüksuste komplekteerimiseks ja lahinguvalmiduse hoidmiseks, samuti värbamisväli tegevväelaste leidmiseks. Kaitsevõime parandamiseks suurendab Eesti tegev-, aja-, reserv- ja vabatahtliku teenistuse atraktiivsust ning naiste osalust.

Kaitseliit kui vabatahtlik, sõjaväeliselt korraldatud, relvi valdav ja sõjaväeliste harjutustega tegelev riigikaitseorganisatsioon osaleb riigi sõjalise kaitse võime ettevalmistamises ja julgeoleku tagamises.

Ühiskonna toetus, kaitsetahe ja kaitsetööstus tugevdavad riigikaitset

Kaitseväge vajab riigi sõjaliseks kaitseks tsiviilsektori toetust. Tsiviilsektori toetuse eesmärk on tagada sõjalise kaitse tõhus käivitumine ja toimimine.

Eesti kaitse alustalaks on ühiskonna kõrge kaitsetahe, mille eeldusteks on füüsiline ja vaimne suutlikkus, oskused, vajalik varustus ja kogemus. Nende eelduste edendamine on valdkondadeülene jõupingutus, millesse panustab muu hulgas riigikaitseõpetus, mis parandab noorte teadmisi riigikaitse korraldusest, elanikkonnakaitsest ja kriisikindlusest. Eestis väärtustatakse riigikaitsjaid ning inimeste, erasektori ja laiema ühiskonna panust riigikaitsesse. Selle kindlustamiseks laiendab Eesti inimeste teadlikkust sellest, kuidas igaüks saab riigikaitsesse panustada nii sõjaliselt kui ka mittesõjaliselt.

Eesti kaitsetööstus on osa riigikaitsest ning panustab majandusarengusse ja innovatsiooni edendamisse, suurendades seeläbi riigi kaitsevõimet.

Liitlaste julgeoleku tugevdamiseks osaleb Eesti kollektiivkaitse- ja muudel rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel. Operatsioonid toetavad rahvusvahelist julgeolekut, neil osalemine on panus liitlassuhete ja koostegutsemisvõime arendamisse ning annab Kaitseväele väärtusliku kogemuse.

Viimati uuendatud 29.06.2026